

Eğitimin PIN Kodu

Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU

11. Baskı

Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU

EĞİTİMİN PIN KODU

ISBN 978-605-241-500-9

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMI

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Kasım 2018, Ankara
II. Baskı: Temmuz 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım A.Ş.
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105
Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0312) 394 55 91

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

*Bu kitabı; sabırlı, savaşçı ve her daim dürüst
olmayı bana öğreten rahmetli babam
Osman Cemaloğlu'na ithaf ederim.*

ÖN SÖZ

İlk cep telefonu aldığımda, satıcı bana PIN ve PUK kodu vermişti. Telefonu açtığımda PIN kodu yanlış girilirse, telefonun PUK kodunu soracağını, üç defa PUK kodu yanlış girilirse telefonun kilitleceğini, açılmayacağını, bu durumun da teknik sorunlara neden olacağını belirtti. O günden sonra cüzdanımda bir PIN kodu bir de PUK kodunun yazılı olduğu kâğıdı uzun süre yanımda taşıdım. Şu anda PIN kodunu ezbere biliyorum ama PUK kodu için cüzdanımdaki belgeleri yeniden taramam lazım. Bu PIN ve PUK kodu hayatımızın hemen hemen her evresinde var. Her bireyin bir PIN kodu mevcut. Bu PIN kodunu bilemediğimizde o kişiyle etkili iletişim kuramıyoruz. Mesleğimizin PIN kodlarını bilmediğimizde başarılı bir şekilde mesleğimizi icra edemiyoruz. PIN kodunu yanlış girdiğimizde başarısızlık süreci başlıyor. Sonra ya istifa ediyoruz ya da kurumları zarara uğratarak milyarlarca liranın heba edilmesine sebep oluyoruz. Bu kurum okul ve yetiştirilen kişi öğrenci ise, bir nesli kaybediyoruz. Her şeyin olduğu gibi eğitimin de PIN kodu var. İyi öğretmen, lider öğretmen, iyi yöneticiler, çağı anlayan eleştirel ve yaratıcı düşünebilen çocuklar yetiştirmek ve iyi müfredat hazırlamak da eğitimin PIN kodunu oluşturuyor.

Eğitimin PIN kodu sadece okul, öğretmen ve okul yöneticisinden ibaret değildir. Anne-baba, aile çevresi, toplum, görsel ve yazılı medya da eğitimin girdileri arasında. Bu girdiler bir araya geldiğinde eğitimin PIN kodları doğru bir şekilde sıralanmaya başlıyor. PIN kodu aslında bir metafor. Eğitimde kaliteyi, niteliği ve başarıyı gerçekleştirmede araç olarak görülen değişkenleri sınıflama ve sıralamada işe koşuluyor.

Eğitimle ilgili kararlar, eğitimin işlevleri boyutunda ele alındığında; genel olarak ekonomik, sosyal ve siyasal işlevi kapsayan özellikler gösteriyor. Eğitimde bireyin üyesi olduğu topluma başarılı bir biçimde uyum sağlaması “toplumsal işlevi”, ekonomik yapısına uyum sağlaması “ekonomik işlevi”, devleti var eden iradeye uygun

insan yetiştirilmesi ise “siyasal işlevi” temsil ediyor. Bunları sacayağına benzetmek de mümkün. Biri oluşmadığında sacayağı nasıl dengede duramıyorsa, eğitim sistemleri de içsel tutarlılığı sağlamadığında aynı travmayı yaşamaya başlıyor.

Bu kitap, her hafta düzenli olarak www.kamudanhaber.com adresinde yazdığım eğitim makalelerinden oluşmaktadır. Makaleler ilk yayımlandığı 2015 yılından itibaren geniş bir okuyucu kitlesine ulaştı. Okuyuculardan gelen yoğun talep üzerine kitaplaştırılmasına karar verildi. Yazdığım makaleleri okuyup ilk dönüt veren sevgili eşim Nuray Cemaloğlu'na teşekkürlerim sonsuzdur. Makalelerin her hafta yazılması için beni teşvik eden değerli dostum Mehmet Yılmaz'a; sabırla okuyup dönüt veren Dr. Elif Daşcı Sönmez, Gülnur Ak Küçükçayır, Dr. Fatih Şahin, Kübra Yenel, Ebru Gülenç, Gönül Yılmaz, Doç. Dr. Burcu Takıl ve Zehra Çetin'e; makalelerimi okuyup paylaşan öğrencilerime; alanda her zaman desteğini gördüğüm yetişmemde katkısı olan değerli hocam Prof. Dr. Servet Özdemir'e; makalelerimi düzenli takip eden Millî Eğitim Bakan Yardımcımız sayın Prof. Dr. Mustafa Safran, Aksaray Valisi Hamza Aydoğdu ve Cevdet Vural'a teşekkürlerim içtendir. Ayrıca dostlukları ile her zaman varlığını hissettiğim Prof. Dr. M. Çağatay Özdemir, Doç. Dr. Sevil Filiz, Prof. Dr. Feride Bacanlı, Prof. Dr. Hasan Bacanlı, Prof. Dr. Sabri Çelik, Doç. Dr. Vicdan Altınok, Dr. Öğr. Üyesi İlhan Akar, Prof. Dr. Hüseyin Köksal, Prof. Dr. Bahri Ata, Prof. Dr. Figen Ereş, Prof. Dr. Temel Çalık, Prof. Dr. Ayşe Demirbolat Ottekin, Prof. Dr. Mehmet Korkmaz, Doç. Dr. Pınar Bilasa, Cengiz Duygulu, Doç. Dr. Gökhan Arastaman, Doç. Dr. Murat Özdemir, Prof. Dr. Ali Ünal, Prof. Dr. Mustafa Yavuz, Prof. Dr. Attila Yıldırım, Prof. Dr. Ercan Yılmaz, Prof. Dr. Necmi Gökyer, Prof. Dr. Sait Akbaşı, Doç. Dr. Aynur Bostancı, Hasan Şen ve Doç. Dr. Selcen Bingöl'e; burada adını yazamadığım güzel insanlara da sevgi ve saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Necati Cemaloğlu
ORCID No: 0000-0001-7753-2222

Kasım, 2018

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	v
21. Yüzyıl Becerileri.....	1
Akran Zorbalığı.....	7
Amerika'yı Yeniden Keşfetmek.....	11
Prof. Dr. Aziz Sancar Üzerine.....	23
Beyaz Ekranın Karanlık Yüzü.....	29
Çocuğunuz Hiperaktif mi?.....	45
Çocuk Yaşadığını Yansıtır.....	49
Çocuklar Neden Derse Çalışmaz?.....	53
Çocuklarınıza Akıllısın Demeyin.....	59
Davranış Nasıl Değişir?.....	63
Değerler Eğitimi ve Sorunları.....	67
Değerler Yaşanır, Anlatılmaz.....	75
Disiplin Nasıl Kazandırılır?.....	81
Eğitim Bir Kitle İmha Silahı mı?.....	85
Eğitimde Güven.....	91
Merkezi Sınavlar Üzerine Bir Deneme.....	95
Gelecek Körlüğü.....	107
Birbirimize Güveniyor muyuz?.....	111
Hayat Bilgisi Dersi Ne İşe Yarar?.....	115
Her Çocuk Öğrenebilir.....	121
Hikâye ile Değerleri Kazandırmak.....	127
İnsanlar Neden Suç İşler?.....	131
Başarıda IQ mu EQ mu Daha Önemli?.....	135
Kabadayılar Neden Kabadayıdır?.....	139
Çocuklar Kitap Okuma Becerisini Nasıl Kazanır?.....	143
Kültürel Farklılıklar ve Eğitim.....	147
Matematiği Kimler Kolay Öğrenebilir?.....	155

Okul Öğrenmeye Engel mi?	161
Okul Öncesi Eğitim Neden Zorunlu Olmalı?.....	165
Çocuklar Kaç Yaşında Okula Başlamalı?.....	175
Ödev Gereksiz mi?	179
Ödül Öğrenmeyi Destekler mi?.....	183
Öğrenci Başarısı Nasıl Artar?.....	191
Öğrendiklerimizi Neden Unuturuz?.....	197
Öğrenen Beynim	203
Öğrenmede Akışın Kimyası.....	217
Öğretmenlere Mektup.....	221
Singapur Eğitim Sistemi	227
Sosyal Medyada Öğretmen ve Öğrenci Arkadaşlığı	241
Tutumlu Çocuk Nasıl Yetiştirilir?.....	257
Türklük ve Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı	259
Velilere Mektup.....	263
Yaz Tatilinde Çocuklar Ne Yapmalı?.....	271
Yetişkin Becerilerinde Sınıfta Kaldık	275
Yönerge Takip Etmek	281
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Zorunlu Olmalı mı?.....	285
Dizin.....	297

21. YÜZYIL BECERİLERİ

Toni Wagner 21. yüzyılda yaşayacak insanların sahip olmaları gereken becerileri şu şekilde sıralamıştır: Eleştirel düşünme ve problem çözme becerisi, hayatın farklı katmanları arasında iş birliği kurma becerisi, zihinsel çeviklik ve esneklik, inisiyatif alma ve girişimcilik, sözlü ve yazılı iletişim, bilgiye ulaşma ve bilgiyi işleme becerisi, meraklanma ve hayal kurma becerisi (akt. Şirin, 2017).

Eleştirel düşünme ve problem çözme becerisi: Kendisine her sunulan bilgiyi olduğu gibi kabul eden, her şeye “evet” diyen bir çocuk, büyüdüğü zaman icat yapma, yaratıcı düşünme ve problem çömede başarılı olamaz. Bir ülkenin eğitim sistemi bilgi merkezli olarak kurgulanmışsa, 10. yüzyılın öğrenme biçimleriyle hareket ediyor demektir. 10. yüzyılda tarım toplumunda bilgi sistemleri yetersizdi. Bilgiye ulaşma kanalları sınırlı ve daha çok din merkezli ve hurafeye dayalı bir yapı vardı. 21. yüzyılda bu algının, bu anlayışın hiçbir pratik karşılığı bulunmamaktadır. Google arama motoruna “empati” kavramını yazıp arama yaptığınızda 6 milyon 170 bin veriye ulaşmak mümkündür. Bilgiye ulaşma sorunu yoksa, ulaşılan bilgiyi irdeleme, işe vuruk bilgi haline dönüştürme, eleştirme ve problem çözme becerisini kazandıracak eğitim sistemlerine ihtiyaç vardır. 8. sınıf öğrencilerine yönelik düzenlediğim bir eğitim programında; onlara Apple markasına ait logoyu gösterdim. Bu logonun farklı hikâyeleri olduğunu, onlara bu hikâyelerden birisi olan Adem ile Havva hikâyesini anlatacağımı söyledim. “Cennette yaşayan Adem ile Havva merak edip yasak meyveyi yediler ve cennetten atıldılar. Biz de merak edip iPhone’u icat ettik. Bu logonun hikâyesi bu. Bu hikâyeyi beğendiniz mi?” diye sordum. Öğrenciler “Harika” dediler, beğendiklerini ifade ettiler. Bir öğrenci parmak kaldırıp bu logo yanlış dedi. Onu yanıma çağırıp neden yanlış olduğunu sordum. Bu öğrenci: “Din Kültü-